

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Kyüttér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, december 28.

Mal számunk főbb közleményei:

- Adtál uram Isten . . .
- A meggyezés nehézségei.
- Az államségély felosztása.
- Nagy vasuti katasztrófa.
- Az elhunyt milliomos hagyatéka.
- Fényház és kultúra.
- Lujza hercegnő és az udvar.
- A rablógyilkos színinövendék sorsa.
- Megszökött feleség.
- Tarkaságok.

A kibontakozás felé.

Arad, december 27.

Ha Lukács László kibontakozási kísérlete mindjárt az első lépés után nem törött ketté: ez maga olyan eredmény volt, amelyet az előzmények miatt alig mertek volna várni, s amely sok reményét kínálja a teljes sikernek: a kabinetalakításnak. A tárgyalások azonban egész ünnep alatt folytatódtak, újabb és újabb irányok felé ágaztak; s ami nehézség van, az se jelenti a kísérletek megfelleklését, mert ez esetben Lukács László aligha vállalkozott volna arra, hogy újra Bécsbe megy, a fölmerült differenciák kiegyenlítésére kísérletet teendő.

A tárgyalások anyagában igen nagy értéket jelent, hogy a király részéről az önálló bank kérdésében nevezetes közeledés történt. Még egyelőre garanciát nem ad az önálló bank 1911-re leendő fölállítása iránt, — a

mi Justh Gyula álláspontjának teljes sikerét jelentené. Beleegyeznek azonban abba, hogy az erre vonatkozó előkészületek megtörténjenek, a bankkérdés elé helyezi azonban a választójogi reform megalkotását, s kiköti, hogy a mennyiben a választó jog kérdése miatt ez a parlament már nem dönthetne az önálló bank kérdésében, az a következő országgyűlésre maradjon. A függetlenségi és negyvennyolcas Justh-párt azonban egyelőre minden körülmények között azt akarja, hogy 1911-ig, ha már a bank intézménye nem valósítható meg, (mert erre igazán rövid az idő) az erről szóló törvény legyen szentesítve.

Még mindig lényeges és komoly az eltérés, amely a két tárgyaló felet elválasztja. De most már remélni lehet talán, hogy ezen nem fog a kibontakozási kísérlet meghiúsulni. Az önálló bank kérdésében a többség valami engedményt kap s miután ő fogja megszabni a parlamenti élet legközelebbi menetét, rajta áll, hogy ez az engedmény a maga céljára kihasználtsék. S ha a függetlenségi párt a nemzet nevében jogosan és igazsággal kívánja, hogy az önálló bank, mint az ország általános óhaja, teljesüljön s ez garantáltassék, — viszont a királynak is honorálandó az álláspontja, hogy a választó-reform dolgában tett ígérését és kijelentését állani akarja s erre szintén biztosítékot kíván. A két jogos szempont bizony-

nyal összeegyeztethető s szinte kizártnak tartható, hogy a többség tulságos merev politikával a kapott koncessziót is veszélyeztesse.

Kisebbséget mutat az, hogy a miniszteri tárcák számában is nézeteltérés van. Hir szerint a Justh-párt kevesli ama tárcák számát és minőségét, amelyeket nekik szántak. Kár lenne arról vitatkozni, hogy mennyire indokolt, vagy mennyire alapos ez a kifogásuk. Az azonban kétségtelen, hogy a haza sorsa nem attól függ, mennyi és milyen tárcát szerez magának a többség. A most folyó tárgyalások alatt, amelyet az év végének közeledte egyre jobban siettet, a haza, az ország sorsáról, az exlex, sőt esetleg az alkotmánytalan kormányzás elkerüléséről van szó. Tulságba vitt, esetleg ki nem elégített egyéni önzésnek nem szabad veszélyeztetni a kibontakozás felé evező sarka utját. Ha most nem is telik be minden vágy és nem elégítenek ki minden igényt: az új többségnek, ha a kormányzást átvette, módjában lesz azt később pótolni, megszerezni.

A miniszteri, sőt államtitkári listák egy kissé korán kerülnek a kombinációk áradatába. Legfőlegb vágyakat fejeznek ki, vagy a kombinálók jó szívet, amelylyel ezt vagy azt a bársonyszéket készséggel szánják ennek vagy amannak a politikusnak. A míg a tárgyi nehézségek körül akadályok vannak, a személyi kérdé-

Tárlatnyitás.

— Az Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat kiállítása. —

Ünnepi hangulatban, karácsony szombatjára tervezte az Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat ezidei kiállításának megnyitását. Az ünnepi vernissage-t megzavarta a karácsonyelőtti nagy vasuti forgalom és az e miatt kissé elkésve érkezett képek csak kedden kerülnek az aradi közönség elé.

A karácsonyi csendben megpihent szemeknek sok élvezetes perccet nyújt ez a kiállítás. A Weitzer János-utcai polgári iskola dísztermében közel kétszáz műtárgyat helyeztek el a tárlat rendezői, akikre bizony nehéz feladat volt ily sok és ily sokféle stílusú képnek egy teremben való kiállítása. Egy-egy kép nem érvényesülhet e miatt, egy-egy művész képei szétszórva kerültek a falakra, de mindezek csak kisebb hiányok, amiken a kulturpalota felépítése, reméljük, csakhamar segíteni fog. Sorrendet így aligha tarthatunk a beszámolóban, inkább csak az első áttekintés impressziói után emlékezhetünk meg a tárlat értékes darabjairól.

Mindjárt az első falon két női arc tűnik szembe. Szenes Fülöp „Olasz nő”-je az egyik, Boruth Andor „Nő pongyolában” című képe a másik. Az elsőnél különösen a sóvárgó szemek és a mesterien megrajzolt ruha ad értéket a

vászonnak, az utóbbinál a részletek néhol kissé elhibáztak, de az egésznek összehatása impozáns és művészi. Szenesnek másik kedves képe a „Rendben a széna” című. Bájos kép Zemplényi Tivadar „Baby”-ja is, ahol a kis leány alakjában van sok kedves és finom vonás. Nagyobb szerű alkotása Zemplényinek és egyúttal a kiállítás egyik igen szép darabja a második falon elhelyezett „Virágáros leány”, amelyen a sötét háttérből plasztikusan emelkedik ki egyszerű és mégis pompás színezéssel a leány alakja.

Az első és második falon van Déry Bélának több vászna. A „Téli napsütés”-en a hideg naptól megvilágított házak festése sikerült, egészében azonban az „Edami malombházak” című képe a legfestőibb. Igen sok a festőség Hegedűs László nagyméretű alkotásában, a „Hazatérő munkás”-ban. E-ös kézzel van vászonra vetve a letűző napon hazatérő munkás alakja és különösen sok művészet van az arc megrajzolásában. Nagyon is erőtlennek tűnik fel a kép mellett Margitay vászna, a „Duzzogás”, amely eredetiben sem gyakorol erősebb hatást, mint jól ismert színes reprodukcióban.

Bruck Miksa képei között a legnagyobb — a „Bellagói ciprusok” — sikerült legkevesebbé. Sokkal több a hangulat a második falon levő képein, különösen a „Szomszédasszony látogatásá”-n, ahol a kis ablakon beáramló fény nagyon érdekesen világítja meg a látogató parasztnyecskeket. Értékes vászna Brucknak a „Rákóczi száz hárfája” című is, mely

a harmadik falat díszíti. Az első falon még felemlítendők Kézdi Kovács László képe és Knopp Imre kolostora. Mindkét művész több képpel is szerepel még a tárlaton; az előbbi legjobban érvényesül az „Őszi dal” címűn, az utóbbinak igen hangulatos, kedves vászna az „Ebéd” című.

Finoman megfestett női alak Nagy Vilmos „Kis kíváncsi”-ja. Kár, hogy a széles, tulságosan az alakhoz szorított keret rontja a kép hatását. A női aktok vászonra vetésében hasonlóképp sok finomságot mutat Vajda Zsigmond. Egyik képén, a „Húsvág”-on egy fiatal, vöröshajú nő pávát szorít az arcához. A női test megfestése gyönyörű ezen a vásznon. Hasonló, de még lágyabb stílusú a „Háremhölgy” című képe. Itt, amikor a tárlat igazán művészi értékű képeiről szólunk, ki kell emelni Keményffy Jenőt, aki néhány megkapó interieur-rel díszíti a tárlatot, Vesztróczy Manót, kinek tehetségéből csak izelítőt kapunk és Jendrassik Jenőt, kinek „Várakozás” című vásznán a homályba takart női arc nyújt erős művészi hatást. Keményffy finom ecsetkezelése, előkelő színezése beszédesen nyilvánul meg a zöld zsölyében ülő női alakon és az „Interieur” című kép gyönyörű szobáján. Más stílusú, de szintén pompás a színes Keményffynek az a képe, melyen halászfűk „Egyesült erővel” vontatják partra a csolnakot.

Kacziány Ödön ismert művészete érdekes vászonnal, egy piros tonusu Velencei képpel szerepel, Tölgyessy Arturnak kedves képe a

sekre nem térhetnek át a tárgyalók. Mindenesetre közelebb áll a remény, kövérebb a kilátás, hogy néhány nap múlva az is aktuális lesz, — az új-évi tisztelgéseket pedig, talán a megalkult kabinet fejénél végezhetik azok, akiknek ez a tisztük.

Adtál uram, Isten . . .

*

Arad, december 27.

Adtál uram, Isten, de nincs benne köszönet. Ezzel a szólás-mondással lehet jellemezni azt a segélyt, melyet a kormány a városoknak juttatott. A nagylelkűségéről ismert állam most sem tagadta meg magát. Egyik kezével adott, de jól vigyázott, hogy hasznát ne vegye valaki. A városok nyögnek, — súlyos pótadó alatt nyögnek! Az állam segíteni akar rajtuk s amikor ezt teszi, első és legfőbb kikötése, hogy az államsegélyt a pótadó csökkentésére felhasználni nem szabad. Hát ez igazán komikus orvoslás, mintha csak egy halálos betegnek adnánk biztos orvosságot olyan vigasztalással, hogy jobban nem leszel tőle, de ha ezt beveszed, nem fogsz meghalni. Ettől a segítségtől a városok igazán csak meghalni nem fognak, de azért olyan halálos betegek maradnak, mint voltak. Nem az-e a legegyszerűbb segítség, hogy a súlyos pótadón könnyítsünk? Igazságos és méltányos az, hogy az államsegélyből csak a jövőben létesítendő intézmények költségeit szabad fedezni — pótadó csökkentés nélkül? Hiszen ez világos pártolása az elmaradottságnak és büntetése az áldozatkészségnek. Azok a városok, melyek sem tisztviselőikre, sem rendőrségükre, sem közegészségügyi intézményeikre nem gondoltak, nem áldoztak, ezek most az államsegélyből kényelmesen elvégzik mindezt. Ellenben Arad város, mely áldozatkészségének teljes kimerítésével minden állami és városi feladatot teljesített, most vakarhatja a fejét, mit is csináljon az állami segélyvel, hogy annak hasznát élvezze is?

Nehogy valaki megmosolyogja ezt a kijelentést. Tudom én nagyon jól, hogy eljött itt az az 50 000 K.-a és lesz helye majd a jövő

évi 200,000 korona állami segélynek is. Nem erről van szó! De hol van az igazság, hogy egy létfenntartásában kimerült városnak a segélyt azzal a kikötéssel adják, hogy az áldozatkészsége a jövőben sem lehet kisebb. Az államnak ez a gondolkodása egyenlő azzal, hogy: te város, aki helyettem végeztél az állami funkciókat s áldoztál erődön felül, neked adok, de nem kárpótlást, hanem egy csekélységet, ösztönzésül, hogy a jövőben még többet áldozz helyettem! Te másik város, ki nem tetél semmit, te is kapsz — még többet — csinálj meg mindazt az enyémből, amit a másik jó bolond volt a magából megcsinálni!

Itt vagyunk mi, Arad. A tisztviselőikért, a rendőrségért áldoztunk, amennyit bírtunk, a közegészségügybe milliókat öltünk, Shone csatorna, aszfalt stb., városrendezésre ezeket költöttünk, (szabályozási terv) szóval ott vagyunk a magunk erejéből, ahova sok más város az államsegély felhasználásával csak évtizedek múlva kerül.

Ilyen állapotban talál bennünket a városok segítéséről alkotott törvény, mely szerint az államsegélyt felhasználni szabad:

1. tisztviselők fizetésjavítására,
2. rendőrség fejlesztésére,
3. közegészségügyi, városrendezési stb. intézmények létesítésére.

Semmi másra, de azt is úgy, hogy a pótadó csökkentésére az államsegély befolyással nem lehet. Miért voltunk mi nagylelkűek és rendeztük a tisztviselők fizetését. Ha nem tettük volna, most felhasználhatnánk az államsegélyt és fizetnénk 79 százalékos pótadó helyett 74 százalékosat.

Miért fejlesztettük mi a rendőrséget, miért létesítettünk Shone-csatornát, város szabályozási tervet és mindazt a sok alkotást, amely négy év alatt pótadónkat 49 százalékról 80 százalékra emelte fel. Szép kis elismerés és igazság a kormány részéről és mondhatom jó biztatás is, mert ezután igazán óvakodni fognak a városok sajátjukból valamit tenni, nehogy az okos várospolitikájuknak kárát vallják.

Én hiszem, hogy a magyar városok a segélyezés ilyen szűkkeblű megoldásába belemenni nem fognak és találnak módot rá, hogy a segély — mely az állam részéről végtére

nem is kegy, csak egy szűkkeblű fizetség a helyette teljesített munkákért, — igazságosan osztassék fel a városok közt és a jövőben a hovatordíthatás módzatai úgy állapittassanak meg, hogy annak a polgárság igazán hasznát is lássa.

Figus Albert,
városi számvevő.

Az államsegély felosztása.

Uj elmeügyosztály. — Az aradi külvárosok csatornázása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 27.

Anrássy Gyula gróf belügyminiszter rendelkezésére megfelelően Arad város tanácsa rövid időn belül fel akarja használni az ötvenezer korona államsegélyt. Mint megírtuk, Varjassy Lajos polgármester utasítására a számvevőség úgy a városok segélyezéséről alkotott törvénytervezetnek, mint az ezt kísérő miniszteri utasításnak megfelelően első sorban kimutatást készít arról az összegről, melyet a törvényhatóság a segélyből tisztviselőinek fizetékieségzés címén köteles kiutalni. Ez a kimutatás elkészült. Azonban az ügy nem lesz olyan simán lebonyolítható, mint azt a tanács elképzelte.

Ugy az említett törvénytervezet, mint a miniszteri utasítás homályos és sehol sincs határozottan körvonalazva, vajjon a tisztviselőnek a fizetése és lakbéré egy összegnek veendő-e és ehhez képest kell-e kiegészíteni az állam által meghatározott fizetéseknek megfelelően, vagy pedig két külön összegnek tekintendő-e s a kiegészítés így számítandó ki? A polgármester ma Budapestre utazott és a belügyminiszteriumban kérdést intéz az illetékes forumhoz a törvény és a miniszter intencióinak értelmezése iránt.

A számvevőség mindkét esetre elkészült és két kimutatást készített. Az első szerint az államsegélyből 14533 korona, a második szerint 21230 korona volna felhasználandó. A differencia abból keletkezik, hogy az első táblázatban nem valamenyi közigazgatási tisztviselő kapna államsegélyt, mert igen soknak már a mostani fizetése is megüti és felül is mulja azt a mértéket, melyben az állam a városi tisztviselők fizetését megszabja.

A második táblázat érvényessége esetén valamennyi hivatalnoknak jut az állam pénzéből, mert a lakberek minden kategóriája mögötte marad az állami lakbereknek. A törvényhatóság tehát csak a miniszter magyarázó felvilágosítása után intézkedhetik.

Az államsegélynek azonban, mint azt a miniszteri rendelet ismertetése alkalmával megvilágítottuk, már ebben az évben is igen hasznos rendelkezése van. Aradváros a tisztviselőit a fizetés rendezés által jobb helyzetbe hozza, mint azt a miniszter tervezte s azért a jövőre fizetés kiegészítésre az államsegélyből semmit sem kell elvonnia. Ebben az esztendőben vagy harmincöt vagy huszonkilenc ezer koronával rendelkezik a közgyűlés és ezt mind oly intézmény létesítésére fordíthatja, melyet a közel jövőben, akár pótadó segítségével is meg kellett volna teremtenie.

A segély felhasználásának sorrendjét is meghatározza a miniszter. Elsősorban állami feladatokat alkotó közigazgatási ágakat óhajt dotálni. Ilyen a rendőrség, közegészség és köztisztaság ügy. A rendőrség fejlesztése — mint hogy a segélyezésről szóló törvényt a törvényhozás még nem is tárgyalta, tehát a segély nem állandó jellegű — most nem sürgős a felhasználásra javaslatot készítő számvevőség véleménye szerint.

Két halaszthatatlan feladat megoldását javasolja a tanácsnak Kilényi János főszámvevő és mindkét halaszthatatlan égető szükség kielégítését jelenti. Országosan panaszoznak a hatóságok, az orvosok, hogy az emberiség legszánandóbb szerencsétlenjei, az elmebetegségeket mérvben szaporodó szomorú tömegét nem lehet elhelyezni. Gyógyulatlanul vagy félig gyógy-

„Pipacsos rét“, értékes, kissé különös őszi kép a Sándor Béláé, hangulatos vásznak Szilányi József tájképei, Erdőssy Béla tavaszi képe, Berkes Antal őszi estéje és Fág Dezső „Malom-árok“-ja. A figurális-tájképek közül színes Paczka Kornélia vászna, Margitaynak „Libapásztor“-a, Greguss Imre „Libatörő leány“-a. Éleveség, friss élet van Tolnay Akos, Boem Ritta, Baditz Ottó, Klammer Mariska és Gönözy Ilona képein. Kedves akvarellek Tull Odön, Bakoss Tibor, Büttner Heleén képei, érdekes miniatűr olajfestés Gerritsen Vilmosé. Linek Lajos és Garay Akos ismert karrikaturákkal vannak képviselve. Balló Ede és Ujházy Ferenc egy-egy gyümölcs-csendéletet küldtek.

Meg kell még említeni Pálffy Józsefet, Rubovics Márknak „Borozó“-ját, Kató Kálmán két hangulatos falusi részletét, Katona Nándort, Udvary Gézát, Gimzer Ettát, Vámosy-nét, Frecskay Endrét, Lámné-Hilbert Irént, Gerster Károlyt, akik mind egy-két ügyes vásznat küldtek a tárlatra. Kevésbé sikerült Spányinak a képe, tőle művészibb dolgokat látott már az aradi közönség.

Az aradi, vagy az Aradról elkerült és a vidéki festők szintén szép számmal küldtek képeket erre a kiállításra. Urhegyi Alajos hat kedves vászna közül különösen az „Aradi temetőrészlet“ hangulatos. Uferbach Jenő nagy olajfestményén, az „Ingerkedés“-en a leányalak nagy művészettel és Uferbach legutóbbi képeihez hasonlítva erős éleveséggel van megfestve. Két kisebb tájképe közül színes és finom a szajnai részlet. Balla Frigyes értékes

műve az „Apostol“ című nagyaránya kép. Balla még egy jól sikerült arcképpel is szerepel. Tehetséges kéz mutatkozik be egyik tanítványának, Pap Veturiának, a „Szalon sarkában“ című krizantémum-csendéletén, mely erősen felül áll az amatőrökön. Pataky Sándor aradi tanító több ügyes tollrajzzal, hangulatos pasztellel és olajfestményvel vesz részt a kiállításon. Az utóbbiak közül különösen a két kisebbik mutat sok művészi vonást. Ügyes vásznai vannak még Szeberényiné-Green Renének, Benedek Etelkának és Nagy János-nának.

Több kis szobor egészíti ki még a kiállítást. Különös melegséggel kell szólnunk Albert Andor gipsz szobrairól, melyek örvendtes tanujelei annak, hogy ez az aradi művész kidolgozásának finomságában, megfigyeléseinek élénkségeben mennyire haladt az utóbbi időkben. Női és férfi-képmásai, egy csendélete és egy kis terrakotta-szobra művészetének erős fejlődéséről, finomodásáról szólnak. Ligeti Miklós ismert anonyus szobrának kis mintáival, Róna József három érdekes bronz-szoborral szerepel. Ügyes dolgokat küldtek még be Radnay Béla, Rubleczky Géza és Pásztor János (Hódmezővásárhely).

A kiállítást, melynek rendezése körül különösen Uferbach Jenő, Albert Andor és Barsy Aurél fáradoztak, holnap délelőtt 11 órakor nyitja meg Csánk Lajos, a Képzőművészeti Társulat alelnöke. Most a közönségen a sor, hogy érdeklődésével honorálja a művészárság buzgóságát. (b. b.)

gyultan kell őket elbocsátani a tulzsufolt elmegyógyintézetekből. Az aradi rendőrség és az aradmegyei kórház igazgatósága a megmondhatója, hányszor kell hetekig a beteget, a környezete és önmaga veszedelmére felügyelet és gyógykezelés nélkül szabadon hagyni, mert hetekbe kerül, a míg valahol az országban egy-egy hely megürösedik valamely gyógyintézetben. A most kiutalt államsegélyből a főszámvévő egy elmebetegket befogadó intézet építését hozza javaslatba. A városi szegényházzal kapcsolatban óhajtja megépíttetni és ez által a kezelés is olcsóbbá válik. Erre a célra tizenhat-ezer koronát jelöl ki.

A másik sürgősen megoldandó feladat a külvárosok csatornázása. A közgyűlés már meg is szavazta a költségeket, elfogadta a terveket, amelyeket épen ma küldött vissza a belügyminiszter pótlás céljából. Minthogy a csatorna első sorban közegészségügyi intézmény, a miniszternek nem lehet ellenvetése, ha a város nem pótdoból, hanem az államsegélyből fedezi a törlesztéses kölcsönt. Ha a közgyűlés e javaslatokat elfogadja, akkor már a tavasszal meg is kezdik a csatornák építését, ami a külvárosokat tűrhetővé teszi.

A megegyezés nehézségei.

Lukács László tárgyalásai. — Ujabb audienciák.

Távirati tudósítás.

Arad, december 27.

Lukács Lászlónak, a designált miniszterelnöknek szombaton délután megkezdett tárgyalásai még eddig nem hoztak megegyezést. Lukács három napon át tárgyalt a pártok vezérével, különösen Justh Gyulával és Kossuth Ferenczel és csupán a néppártot melőzte a tanácskozásokban. E tárgyalások során többször hirtérjedt annak, hogy Lukács már megegyezett Justh Gyulával és Kossuth Ferenczel, de e hírek valótlannak vagy legalább is koraiaknak bizonyultak. A nehézségek az önálló bank felállításának terminusában és a miniszteri tárcák kérdésében mutatkoznak, ez utóbbira nézve főleg a belügyi- és pénzügyi tárcáknál. Ujabb nehézségek merültek fel a Kossuth Ferenczel folytatott tárgyalásoknál is, mert Kossuth elvi és személyi követeléseket állított fel, melyek teljesítését Lukács még nem helyezhette kiállításba. Ezért és a Justh-párt követeléseinek előterjesztése céljából, a designált miniszterelnök még e héten, valószínűleg szerdán audienciára megy a királyhoz, aki kivüle még valószínűleg szintén e héten Justh Gyulát is kihallgatáson fogadja. Holnap Lukács első sorban Andrássy Gyula gróffal, mint az alkotmánypárt vezérével tárgyal.

Lukács tanácskozásairól és a politika egyéb eseményeiről még a következő részleteket jelenti fővárosi tudósítónk:

Lukács tárgyalásai.

Lukács László designált miniszterelnöki minőségben szombaton délután kezdte meg az érdemleges tárgyalásokat a függetlenségi és 48-as párt elnökével, Justh Gyulával, aki távirati hívásra szombaton délután érkezett meg Budapestre. Délután félnégy órakor kereste fel a designált miniszterelnök Justh Gyulát Reviczky-utcai lakásán és pár perccel 6 óra előtt távozott onnan. A tanácskozásban kettőjükön kívül senki nem vett részt. Lukács László

ugyanis ez alkalommal kimerítően ismertette álláspontját mindazon kérdésekben, amelyeknek határozott és kétértelműséget eleve kizáró megoldásától tette függővé a függetlenségi és 48-as párt azt, hogy Lukács Lászlót a válság megoldására irányuló akciójában támogatja. Az előtérben álló összes kérdések tekintetében világosan és szabatosan formulázta a függetlenségi és 48-as párt programjából folyó követelményeit már azon beszélgetések során, amelyeket a párt vezetősége Lukács Lászlóval, a designálását eredményező legutóbbi bécsi audiencia előtt folytatott és így a megindult tárgyalások az ellentétes álláspontok közt bizonyos irányokban még fennforgó differenciák megszüntetésére irányultak.

A szombat délutáni tanácskozáson Lukács és Justh abban állapodtak meg, hogy másnap, vasárnap folytatják a tárgyalásokat.

Vasárnap délelőtt Lukács László ismét meglátogatta Justh Gyulát, akivel másfél órán át tanácskozott. Ezután Justh Gyula Batthyány Tivadar gróf társaságában Holló Lajost kereste fel és együttesen vitatták meg a politikai helyzetet. A designált miniszterelnökkel történt megállapodáshoz képest vasárnap délután 4 órakor Justh Gyula tett látogatást Lukács Lászlónál. Justh Gyula után Batthyány Tivadar gróf és Holló Lajos alelnökök folytatták a tárgyalásokat a designált miniszterelnökkel azon megállapodáshoz képest, amely ezirányban Justh és Lukács között létrejött. E tárgyalások délután öttől este fél nyolcig tartottak és azzal végződtek, hogy hétfőn Justh és a két alelnök együttes részvételével reasummálják az eddigi tanácskozások anyagát.

Justh Gyula nyilatkozata.

A függetlenségi és 48-as pártkörben szombat este folyamán igen nagy számban gyűltek össze a párt Budapesten időző képviselő tagjai és rendkívül nagy érdeklődéssel várták a híreket Justh Gyulának Lukács Lászlóval folytatott tárgyalásairól. A klub nagy társalgójában élénken vitatták a politikai helyzet várható fejleményeit és Justh Gyulát a pártkörbe való megérkezése után kérték, hogy tájékoztassa a párt tagjait: van-e kilátás arra, hogy a designált miniszterelnökkel folyamatban levő tárgyalások a függetlenségi és 48-as párt követelményeinek teljes honorálásával kedvező befejezést fognak nyerni?

Justh Gyula kijelentette, hogy a tárgyalások sikerének kockáztatása nélkül a részletekre is kiterjedő közléseket nem tehet, de meg van az alap arra, hogy a tanácskozásokat Lukács Lászlóval tovább folytassák és mihely tisztázva lesznek a még viás kérdések, módjában fog állani a pártnak a megállapodások elfogadhatósága tekintetében idejében állást foglalni. Hangoztatta Justh Gyula, hogy sok irányban örvendetes közeledés mutatkozik a korona részéről a függetlenségi és 48-as pártnak a gazdasági önállóság megteremtésére irányuló programja felé, de nehézségek még mindig vannak és a függetlenségi párt akciójának sikeréről csak akkor lehet majd szólni, ha a differenciákat a párt álláspontjának és programjának félreértésektől ment, őszinte és világos figyelembevétel mellett tökéletesen eliminálni lehetségessé vált.

A késő esti órákban fellátogatott a körbe Holló Lajos alelnök is, akit Justh Gyula kb. fél órán át tartó bizalmas beszélgetésben tájékoztarott a designált miniszterelnökkel folytatott tanácskozásairól. Batthyány Tivadar gróf, a függetlenségi párt ügyvezető alelnöke a szombati napot távol töltötte a fővárestől és csak az éjjeli expressz-vonattal érkezett meg Pozsonyból Budapestre.

Justh Gyula vasárnap este szintén megjelent a pártkörben és ekkor ezeket mondta:

— Folytak a tárgyalások. Tegnap Lukács László volt nálam, ma én voltam Lukácsnál. Ma még a tárgyalás anyagáról és részleteiről nem mondhatok semmit a nyilvánosság számára. Ebből világos, hogy megegyezés még nincs, mert ha volna, azt nyomban publikálni kellene. Még nem vagyunk egészen tisztában egymással, ahogyan azt magyarosan mondani szokás. Két esetben nyilatkozhatnék. Vagy ha már meg volna a megegyezés, vagy ha véglegesen meghiusult volna a megegyezés reménye. Egyik sem történt. Így legfőkébb egyéni impressziókról számolhatnék be, ezt azonban nem teszem, mert az ügynek ártani semmi módon nem akarok.

Lukács László a tárgyalásokról.

Vasárnap este 7 órára várták a Nemzeti Társaskörbe Lukács Lászlót, de csak fél 8 órakor érkezett. A hosszas tárgyalások láthatóan kimerítették, miért is kezdetben nem is igen intéztek hozzá kérdéseket. Csakhamar azonban egyik névjegyet a másik után küldötték be hozzá és ekkor a társaskörben jelenlévő újságírók is közeledtek feléje, akiknek már az arcáról leolvasta a kérdést.

— Justh-tal tárgyaltam tegnap és Wekerle miniszterelnökkel folytattam hosszabb beszélgetést, ma pedig Kossuth Ferenczel, azután újból Justh-tal, valamint Hollóval és Batthyány gróffal és később Nagy Ferenczel, az alkotmánypárt alelnökével tanácskoztam.

— Ha vajjon van-e eredmény?

— Erről nem nyilatkozhatom. Tudom, hogy ez nem kellemes a közönségnek, talán még kevésbé a sajtónak, de végre is oly kényes kérdésekről van szó, hogy sajnálatomra erről a nagy nyilvánosság számára még nem szólhatok. Csak annyit mondhatok, hogy minden részről — ismétlem, minden részről — a legelőzékenyebb fogadtatásra találtam és különösen semmiféle animozitásnak még csak a nyomát sem tapasztaltam. Tárgyi nehézségek természetesen vannak még és ezeket még el kell oszlatni.

— Excellenciára tehát mégis a tárgyalások eddigi folyama kedvező benyomást tett?

— Ismétlem, hogy erről nem nyilatkozhatom. Az ügynek magának az érdekét sem szolgálja, ha kellő alap híján vérmes reményeket keltenék.

— Nagyméltóságodnak Wekerle miniszterelnöknel tett látogatása is a válságból való kibontakozásnak szólt?

— Csak természetes, hogy vele tájékoztató megbeszélést folytattam, amelynek folyamán több olyan dolgot volt azives velem közölni, a melyről eddig nem tudtam, viszont én is mondhattam neki egyet-mást, amiről meg ő nem tudott.

A megegyezés nehézségei.

A Lukács—Justh-féle tárgyalások során felmerült nehézségek a bank-kérdésre és a miniszteri tárcák betöltésére vonatkoznak. Az E. U. ma esti jelentése szerint a bankkérdésben Lukács ajánlata ez volt:

A kormány teljesen a gazdasági különválás és az önálló bank alapján áll és haladéktalanul megkezdí az önálló bank 1911-re való felállításának előkészítését. Ha azonban a választóreform nem készülhetne el oly időben, hogy az új parlament még 1911. előtt intézkedhetnék, ebből a technikai okból a bankszabadalmat a szükséges időre provizorikusan meghosszabbítják.

Lukács e szerint közeledett Justhék álláspontjához, amennyiben hozzájárult, hogy az új kormány azonnal kezdje meg az önálló bank előkészítését. A Justh-párt azt is kívánja, hogy

idő hiánya esetén még ez az országgyűlés intézkedhessen az önálló bank felállításáról és hogyha az önálló bank tényleg 1911. után is kezdené meg funkcióit, a felállításáról szóló törvényt 1911. január elsejéig mégis meghozzák. Ez a követelés biztosítani akarja azt, hogy a király nem él vétőjogával az önálló bankkal szemben. Más biztosíték volna az is, hogy a Justh-párt kikötné, hogy az új választásokat ő vezesse.

A másik nehézség a miniszteri tárcák elosztásában van. Justhék feltétlenül ragaszkodnak ahhoz, hogy a kabinetben a függetlenségié legyen a tulsúly. Ehez Lukács elvben hozzá is járult, a tárgyalás során azonban kitűnt, hogy az elnökséget és a pénzügyi tárcát magának, a belügyit pedig egy szürke 67-es politikusként akarja. Mivel pedig a király személye körül, a honvédelmi és a horvát miniszteri tárcák legjobb esetben is indifferens kezébe kerülnek, a függetlenségi pártnak csak a kereskedelmi, igazságügyi, földmívelési és kultuszminiszteri tárcák maradnának és ezek közül is az elsőt a Kossuth-párttal való meg egyezés esetén — ami valószínű, — Kossuth Ferenc tartaná meg. Lukács felajánlotta még az államtitkári állások legnagyobb részét, köztük a belügyit is Justhéknek, sőt belement abba is, hogy a választói reformot ne a belügyminiszter, hanem az igazságügyminiszter alkossa meg, aki mindenestre függetlenségi politikus lenne. A Justh-párt azonban vagy a belügyi, vagy legalább a pénzügyi tárcát magának kívánja. Az előbbinek a király kívánságára 67-es kézbe kell kerülni, az utóbbihoz pedig Lukács ragaszkodik.

E nehézségek elhárítása miatt valószínű, hogy Lukács Bécsbe utazik, hogy a Justh-párt kívánságait illetékes helyen is előterjessze.

A „Magyarország” ma esti számának jelentése szerint, ha Lukács a Kossuth-párttal és az alkotmánypárt egy részével egyeznek meg, akkor a Justh-párt az önálló bankért továbbra is mint ellenzék folytatná a harcot. Ha pedig Lukács átmeneti kormányt alakít és új választást csinál, akkor ők minden más kérdésnek még a választó reformnak is — mellőzésével, az önálló bank jelszavával mennének a lépésé.

A kombinációk között kell megegyésünkre, hogy politikai körökben Serényi Béla grófot határozottan emlegették a kereskedelmi vagy földmívelési tárcára. Serényi azonban kijelentette, hogy nem vállal megbízatást, mert szerinte a tárcákat az új kormányt támogató pártból vagy pártokból kell keresni.

Justh kihallgatáson?

Lukács László ma folytatta tanácskozásait. Bécsi kihallgatása eddig még nincs megállapítva, mert ez a tanácskozások befejezése után következik. Politikai körökben ma újra felbukkant Justh Gyula légközelebbi meghívásának híre. Justh meghívását állítólag Lukács ajánlása, hogy így a felmerült differenciák könnyebben eloszlathatók legyenek. A kihallgatás állítólag csütörtökön lesz.

A pártok értekezletei.

A függetlenségi és 48-as párt ma este értekezletet tartott, melyen Justh Gyula elnökölt. A párt a képviselőház felirati bizottságába hét tagot jelölt. A Kossuth-párt öt tagot jelölt, a néppárt, a balpárt, a nemzetiségiek és a pártokivüliek egy-egy tagot jelöltek. Az alkotmánypárt visszautasította a neki felajánlott 4 tagsági helyet, amelyeket azért a két függetlenségi párt tagjaival töltenek be.

Justh Gyula az értekezlet bekezdése előtt kérte a párt tagjait, nyugodjanak bele ez idő szerint abba a kijelentésébe, hogy a tárgyalások a designált miniszterelnökkel még folyamatban vannak, de a pártnak minden-

esetre még idejekorán módjában lesz állást foglalni.

A párttagok Justh bejelentését egyhangúlag tudomásul vették.

A függetlenségi- és 48-as Kossuth-pártban szintén volt rövidebb értekezlet, melyen Kossuth Ferenc bejelentette, hogy Lukács nála látogatást tett és ő természetesen elvi követeléseket is állított fel a megegyezésre nézve. Részletekbe — úgy mond — nem bocsátkozhatik, azonban nézete szerint a helyzetet nem lehet igen optimisztikusan megítélni.

A Ház ülése.

A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor ülést tart. Először megválasztják annak a 21 es bizottságnak tagjait, amely a múlt szerdai határozat értelmében az önálló bankról szóló feliratot fogja megszerkeszteni. Ezután folytatják az indemnitásról megkezdett előzetes vitát.

Itt említjük meg, hogy Andrássy Gyula gróf belügyminiszter Töketeresbéről Budapestre érkezett.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre folyó évi december 28-án, kedden este 9 órakor választmányi ülést tart, a melyre a tisztikar és a választmány tagjait ez uton is meghívja Hegyi Albert alelnök.

(*) Feloszló aradi fogyasztási szövetség. Nemrég alakult meg Aradon a köz- és magántisztviselők fogyasztási szövetsége, amelynek Róka József pénzügyigazgató lett az elnöke. Ez a szövetség most feloszlóban van, amelyről ez a közgyűlési meghívó tesz tanúságot:

A köz- és magántisztviselők és alkalmazottak fogyasztási szövetsége e hó 29-én délután 5 és fél órakor a városháza tanácstermben rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozata ez: Jelentés a szövetség eddigi működéséről és vagyoni állapotáról. Indítvány a szövetség feloszlására és vagyon maradványának hova fordítása iránt. Elnök és titkár lemondása. Egyéb indítványok.

(*) A II. ker. jót. fillérasztársaság e hó 23-án tartotta meg a szokásos ünnepélyes kiosztást 26 szegénysorsu iskolás gyermek között részben a fácan utcai és részben a „Vaspályához” címzett Horváth Sándor-féle vendéglő helyiségében. A lábbelieket az aradi cipészek termelő szövetsége szállította. Az igazán kifogástalan és jó minőségű árúért Olariu Jusztin igazgatónak az asztaltársaság ez uton fejezi ki köszönetét. A kiosztás után Widulovits Izidor elnök szívreható beszédet intézett a gyermekekhez; buzdította őket a haza és az egymás közötti szeretetre, intve őket, hogy szorgalmuk és jómagaviseletük által egykor hasznos polgárai lesznek szeretett hazánk és városunknak. A tagok közül Drahotzky Rezső lelkes szavakban méltatta az asztaltársaság humánus célját. Az ünnepélyt emelték még szép beszédükkel Polónyi Ferenc és Schrott Antal tagok.

(*) A katolikus-kör estélye. Az autonom kat. kör e hó 28-án, kedden délután 5 órakor tartja az ipartestületi palota disztermében VI-ik s ez évadban utolsó felolvasó estélyét. Ez estély műsora a következő lesz: 1. Schumann „Symphonia B dur”, előadják: dr. Wagner Józsefné, Czárán Titi, Priegl Irén, Wagner József és Mütter Müller József. 2. Havadi Barnabás pannonhalmi bencés tanár előadása: „Az otthon kultusza.” 3. Liszt: „Ábránd”, zongorán előadja Priegl Irén. 4. Szentiványi Károly rátfői prépost, az országos szövetség igazgatója előadása „A társadalmi kérdésről.”

(*) Munkásképzés. Az Országos Magyar Iskola-Egyesület munkásképző intézménye folyó hó 26-án, karácsony másodnapján tartotta meg ez idényben immár negyedik előadását. A gazdag műsor igen nagy közönséget vonzott. Berecz Károly polgári iskolai tanár szép előadásban, gyönyörű vetített képekben mutatta be a Magas Tatra vidékét. A sok színes képet Matusik Márton tanár vetítette. A tanulságos felolvasást Matyó Sándor szavazata előzte meg.

(*) Borossebes fogyasztási szövetsége 60 koronát adott a ref., r. kat. és g. kel. gyermekek felruházására. A tanítók már napokkal ez előtt ki is osztották a szegény tanulók között a ruhákat. Az ünnepélyen jelen volt a szövetség igazgatósága is Herbszt elnökkel.

A rablógyilkos szininövendék sorsa.

Liszkey elmebeteg.

Távirati tudósítás.

Arad, december 27.

A budapesti erzsébetköruti rablógyilkosság tette, Liszkey István szininövendék, a budapesti ügyészség fogházában várja, hogy ügye tárgyalásra kerüljön. Kendi Elemér vizsgálóbírónál, az ügy előadójánál, röviddel ezelőtt valómásra jelentkezett Kornya detektiv, akinek állítólag sikerült megállapítani, hogy a papírvágó kés, melylyel Szilasi Adolfot meggyilkolták, nem volt az áldozaté, hanem a gyilkos vitte magával Szilasi lakására. Tanuként az Erzsébet-körut 1. számú ház viceházmesternéjét nevezte meg. Ez az asszony takarította ugyanis Szilasi szobáját s a késben nem ismert rá az áldozat holmijára.

A vizsgálóbíró ki is hallgatta az asszonyt, aki mindenben megerősítette a detektiv állításait.

A kés származása az egész bűnügyre nézve rendkívül fontos. Ha Szilasié volt, akkor esetleg megállhat a gyilkosnak az a védekezése, hogy önvédelemből szurta le vele áldozatát, ha azonban Liszkey vitte oda magával, akkor be van bizonyítva, hogy előre készült a gyilkosságra.

A védők, Visontai Soma dr. és Timafalvi Nagy János ügyvédek most természetesen igyekeznek bebizonyítani, hogy a kés Szilasié volt. Mindenekelőtt megállapították, hogy az a viceházmesterné, akit Kornya detektiv tanuként állított a bíróság elé, a gyilkosság napján még csak negyvennyolc órája volt a házban alkalmazva s most privátdetektivekkel keresik azt a viceházmesternét, aki azelőtt ott volt s szintén takarított Szilasinál.

Az ügyben egyébként olyan fordulat állott be, amely esetleg döntő jelentőségű. Számtalan gyanúok merült fel ugyanis arra nézve, hogy Liszkey István nem beszámítható, elmebeteg. Gyengeelméjűségben szenved. A fiatalember már születése óta terhelt. Anyja nagyfokban hisztériás. Hajós Lajos dr. egyetemi magántanár, törvényszéki orvosszakértő, aki a Haverdaperben is szerepelt, napról-napra meglátogatja Liszkeyt a börtönben és megfigyeli elmeállapotát. Annyit már megállapított róla, hogy szellemileg bizonyos mértékben degenerált. Az imbecillitásnak igen sok szimptomáját véli rajta Hajós dr. felfedezni.

— Soha azelőtt bűncselekményt nem követett el, — mondja a szakértő — mégis kegyetlen módon széjjelmarcangolta áldozatát, akit pedig már az első szurás megölt. Volt lelkiereje a hullát eltakarítani s nem futott el a tett elkövetése után, sőt nyugodtan megmosakodott és átöltözött. Ez bizonyítja, hogy nem lehet helyes fogalma a dolgok jelentőségéről.

Aminat védője, Visontai Soma dr. a fogházban felkereste, ezekkel a szavakkal fogadta:

— Mikor helyeznek már szabadiábra? Ha ez így tart, vége lesz az évnék és én egy esztendővel elmaradok az iskolában.

Szóval: nem tudja megítélni tettének súlyát. Sok mindenbe belefogott, volt pap, orvsnövendék, de nincs kitartása semmibe. Fantáziája beteges, ok nélkül hazudik, levelei-

ben sok helyütt teljesen zavaros a stílusa. Mindezekből azt véli következtetni a szakértő, hogy a rablógyilkos nem teljesen beszámítható.

Ezt a véleményt azonban még felül fogják bírálni az ellenőrző szakértők.

Megszökött feleség.

A szép tisztartóné regénye.

Távirati tudósítás.

Arad, december 27.

A nagyváradai rendőrség már egy hete egy titokzatosan érdekes, regényes részletekben gazdag bűnügyben nyomoz anélkül, hogy a tetteket sikerült volna kézrekerítenie. A bűnügynek a hősnője egy szép, fiatal uriaszony, egy biharmegyei uradalom tisztartójának felesége, aki kis gyermekével együtt megszökött férjétől, de mielőtt megkezdte volna regényes kalandját, — formálisan ellopta férjének pénzét. A regény háttérében egy szép, fiatal asztalosmester áll, aki meghódította az uriaszony szívét.

Tudósításunk az ügyről a következő:

Körülbelül egy héttel ezelőtt megjelent a nagyváradai rendőrségen *Elemér Ferenc* bűnügyi kapitányánál *Cserniczkó Ferenc*, *Szentpály Miklós* szombatsági, biharmegyei uradalmának tisztartója és a következő feljelentést mondta jegyzőkönyvbe:

Feleségem, született *Flaskó Zsófia*, akivel három éve léptem házasságra, december 11-én azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy engedjem el öt és két és fél éves gyermekemet, *Ferencet* szüleimhez, *Nagyszőlőse*, *Beregme gyébe*. Feleségem kérését teljesítettem. Átadtam neki utiköltségül 100 koronát. Minap elutazott feleségem. Harmadnapra megtudtam, hogy feleségemmel együtt eltűnt a faluból, *Szombatságról* *Kovács Lajos* asztalosmester is. Műhelyét másra bizta és többek előtt dicsekedett a faluban, hogy feleségemmel együtt egy kis „nászutra” megy. Megtudtam továbbá, hogy *Kovács Lajos* már körülbelül öt hónapja viszonyt folytat feleségemmel.

Azonban más felfedezést is tettem. Iróasztalom fiókját, amelynek kulcsa állandóan nálam van, felfeszítve találtam. Hiányzott onnan 800 korona készpénzem és egy 2000 koronás takarékpénztári könyvem. Hiányzott továbbá egy szőlőoltvány és gyümölcsfaiskola kezeléséről szóló bizonyítványom. Egyik cselédem elmondta, hogy a fiókot elutazásom előtt feleségem feszítette fel és a pénzt is ő vitte el.

Sürgönyöztem haza szüleimhez *Nagyszőlőse*re. A válasz az volt, hogy oda nem érkezett feleségem. Ellenben *Kovács Lajos* egyik bizalmas emberétől megtudtam, hogy a fiatal pár Nagyváradra jött *Kovács* egyik jóbarátjához, *Loeszkó János* asztalosmesterhez, akinek műhelye *Kolozsvári-utca* 102. szám alatt van. Megteszem feleségem ellen a bűnvádi feljelentést, kérve letartóztatását és azt, hogy gyermekemet adják vissza.

Igy hangzott a tisztartó szenzációs feljelentése.

A rendőrségen feltűnést keltett ez a feljelentés. A nyomozás megindult. Vas Károly rendőrelőőr a férjjel együtt kiment a *Kolozsvári-utca* 102. szám alá, *Loeszkó János* asztalosmesterhez.

Itt érdekes információt adtak. Az asztalosmester elmondta, hogy egy nap előtt beállított hozzá *Kovács Lajos*, régi jó barátja *Szombatságról*. Vele volt egy feltűnően szép, fiatal uriaszony és egy kis gyermek. Ugy mutatta be őket neki, mint feleségét és gyermekét.

Ez gyanút keltett, mert ő tudta, hogy *Kovács Lajos* még egy évvel ezelőtt nőtlén ember volt. *Kovácsék* egy pár napra szállást kértek, de ő kitért a kérés elől azzal, hogy nincs vendégfogadó szobája. Tudomása szerint *Kovácsék* elutaztak, mert kocsit rendeltek és azal a váravelencei állomásra hajtottak.

A rendőrség a velencei állomáson megtudta, hogy a fiatal pár tényleg elutazott és pedig Magyarországra ment.

A nagyváradai rendőrség sürgönyözött azonnal a magyarországi csendőrségnek, ahonnan rövidesen megjött a válasz. E szerint *Kovács Lajosék* tényleg ott voltak egy napig, de azután tovább utaztak *Beregyszász* felé.

A csendőrség sürgönyözött mindenfelé a rendőrségekhez és a csendőrségekhez, kérve a házasságtörő feleség letartóztatását, de még ez ideig nem jött hír arról, hogy vajjon valahol a megszökött szép asszonyt sikerült-e letartóztatni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Kedd: *Tilos a csók*, operett. (A bérlet.)
Szerda: *Tilos a csók*, operett. (B bérlet.)
Csütörtök: *Zsidónő*, opera *Palóczy Berta* és *Szendrődy Lajos* felléptével. (C bérlet.)
Péntek: *Zsidónő*, opera *Palóczy Berta* és *Szendrődy Lajos* felléptével. (A bérlet.)
Szombat: *Délután: Buridán szamara*, vígjáték. Este: *Táncos huszárok*, operett. B. bérlet.

* *Tilos a csók*. (Operette 3 felvonásban. *Irta Pásztor Árpád*, zenéjét szerző *Vince Zs.* Bemutatták előadás) Karácsony második napján mutatta be *Pásztor Árpád* és *Vince Zsigmond* operettjét, a *Tilos a csók*-ot. Hogy miért kellett a librettistának ezért a szövegért *Flamandriába* menni, mikor itt is találhatott volna legalább is ennyire hájas témát és akkor a zeneszerző helyenként magyaros motívumoktól átszőtt zenéje is stilszerűbben alkalmazkodnék a szöveghez, mint így. Annyi régi operett-trükk tartja a *Tilos a csók*-ot, hogy tíz más régi módi operettben együttvéve sincs annyi hülye miniszter, átöltözködés, vetkőzködés, meg csók, no meg nevelésesen gyámoltalan királyi pár, mint ebben a darabban. A mi színészeink azonban annyi jóízű komikummal játszanak a darabban, hogy a közönség bőven talál kárpótlást az előadásban. A zeneszámokat annak idején jól megosinálták a *Kis herceg*, a *Bob herceg* komponistái. A legjobb zeneszám a *Csányi*, melyet *Polgár Sándor* énekel nagy tetszés mellett. Az előadás kitűnő volt. *Sz. Rontay Boriska* pompás dajkája elsőrendű alakítás, *Dióssy Nusi* Henriette királynője csupa báj, elegancia és énekben is jó. *Beregi Sándor* a király szerepében brillírozott és úgy énekel, mintha egyéb szerepköre sohasem lett volna. A legtöbbet *Polgár* sikerült miniszteréa kacagott a közönség. Mulatságosak voltak *Várnay*, *Boda*, *Leővey*, *Kulcsár* és utalérhetetlen humoru *Benkóné*. A zenekart *Csányi* vezényelte kifogástalanul. H. G.

* Pályadíjat nyert mű. A budapesti gallilei kör fél év előtt több száz koronás pályadíjat tűzött ki ama társadalomtudományi műre, amely egy magyarországi község társadalmi és gazdasági állapotát a pályázati feltételeknek megfelelően írja le. A pályázat eredményét most hirdették ki. A pályadíjat *Pártos Szilárd* ismert poéta, az *Aradi Közlöny* külső munkatársa nyerte el *Ujszentanna* községről irt művével.

* A Képzőművészeti Társulat kiállításának kedden délelőtt 11 órakor lesz az ünnepies megnyitása a *Weitzer János-utcai* polgári fiúiskola dísztermében. A beléptidij a megnyitás napján egy korona, azután 50 fillér. Tanulóknak kedvezményes jegy. A társulat tagjai tagsági igazolványuk felmutatása mellett mindenkor díjtalanul tekinthetik meg a kiállítást. A tárlaton kiállított műtárgyak legnagyobb része eladó.

* Az ember tragédiája — románul. *Goga Oktávián*, nagyszabeni román lapszerkesztő, a magyarországi románok legjobb nevű poétája lefordította román nyelvre *Madách* *Az ember tragédiáját*. A kiválóan sikerült fordítás *Bukarestben* jelenik meg, *Zichy Mihálynak* a ma-

gyar kiadáshoz készült illusztrációival. *Goga* különben más magyar költőket is átültetett román nyelvre: *Petőfit*, *Aranyt* s legutóbb *Ady* *Endre* több költeményét fordította le.

* *Szamosi Elza* és *Környey Béla* Aradon. Valóságos esemény számba megy az aradi rendőrség és tűzoltóság nyugdíjpótló intézetének ideai hangversenye, melyet február 2-án este tartanak meg a *Fehér Kereszt* nagytermében. A magyar kir. Operaház két legünnepeltebb tagja, a már világhírű énekesnő, *Szamosi Elza* és a szenzációs karriért csinált tenorista, *Környey Béla* jönnek le erre a hangversenyre. Ritka akvizíció az operaházi szezon alatt *Szamosit* és *Környeyt* vidékre kapni és a rendőrségi nyugdíjintézet vezetőségének ritka agilitását dicséri, hogy ilyen nagy stílű műélvezetben részesíti a publikumot. Az esemény számba menő hangversenyre már most lehet jegyeket váltani *Weisz Leó* könyvkereskedésében *Minorita-palota*.

* *Zsidónő*. Érdekes előadás lesz csütörtökön és pénteken. Halévy klasszikus dalműve, a *Zsidónő* van műsoron mindkét este rendez helyárok mellett a budapesti m. kir. Operaház két kiváló művészeinek, *Palóczy Bertának* és *Szendrődy Lajosnak* vendégfelléptével. *Palóczy Berta* a hercegnő szerepét, *Szendrődy* pedig a bitorost fogja énekelni.

* A vidám könyvtár rendkívül olcsó előfizetést nyit. Ennek a vállalatnak két füzet (Humor a bűnben és Budapesti erkölcsök) csak a minap jelent meg és rohamosan elfogyott az első nagy kiadás. Ez a ritka siker remélteti, hogy a többi füzet — amely szintén mind elsőrangú humoristák munkája — épp oly kedvelté lesz. Tizenkét füzet jelenik meg egyelőre, havi időközökben, ilyen címekkel: *Humor a bűnben*, *Budapesti erkölcsök*, *Színházi históriák*, *Furcsa figurák*, *Diplomás humor*, *Cabaret-mókák*, *Turf és kártya*, *Bohémia*. Jaj, az a politika, a jó vidékiek, *Vig pesti krónika*, *Az éjszaka humora*. Az összes füzetek szerzői épp oly kitűnő írók, mint az eddig megjelentek: *Bródy*, *Erényi* (a *Pesti Napló* színházi rovatvezetője), *Molnár Ferenc*, *Nagy Endre*, *Szini*, *Pásztor*, *Székely* rendőrfogalmazó, *Szomaházy*, *Zöldi*, stb., s végül résztvesz a munkában a szerkesztő, *Tábori Kornél*. A sorozat remélhetőleg kibővül még. A tizenkét füzet előfizetési ára összesen, postaköltséggel együtt hét (7) korona. Cél szerűen cselekszik az, aki postautalványon egyszerre beküldi, mert különben a 12 füzet utánvétellel, ajánlva, egyenként 40 fillérrel többbe, vagyis összesen 12 koronába kerül. Aki tíz előfizetőt gyűjt, az mind a tizenkét füzetet ingyen kapja.

* Ujév a színházban. Szombaton, ujév napján két előadás lesz. *Délután* mérsékelt helyárok mellett a *Buridán szamara* című pompás francia bohózat kerül színre, este pedig a *Táncos huszárok* című nagyszerű operett van műsoron.

* Egy amerikai mérnök regénye. Az emberi indulatok egyformaképpen nyilatkoznak meg mindenütt, ahol emberek laknak. A szerelem és féltékenység épp úgy jár karöltve *Páris* szalonjaiban, mint az amerikai őserdőben, ahol emberek nyitnak utat a kultúra bevonulásának. Az *Uránia-színház* egy szenzációsan érdekes szerelmi regényt mutat be, melynek színhelye *Délamerika* rengetegekében van, ahol egy vasútépítő mérnök és egy farmer leánya közti szerelem nyújt érdekes témát. A mérnököt orvul leütik és így természetesen a reábizott munkát sem véggezheti be. A vállalkozó rövid terminust ad ki neki a befejezéshez, azonban a szerencsétlen sebesült, akinek jártányi ereje sincs, képtelen eleget tenni feladatának. A farmer leánya ekkor heroikusán maga áll a munka élére és a kitűzött időre el is készíti a vasut. Nagy koncepciójú mozgófénykép ez, mely vonzó tárgyán kívül *Dél-Amerika* vadregényes tájait is bemutatja. A mesteri kép még csak kedden kerül a kitűnő műsor többi látványosságával együtt előadásra. 791.

Lujza hercegnő és az udvar.

Intrikák a kulisszák mögött.

— Fővárosi levél. —

Érdekes az a szerep, melyet a bécsi udvar játszott amaz idő alatt, amíg Lujza belga királyi hercegnő Budapesten tartózkodott. A kulisszák mögött, a hét pecséttel ellátott diplomaszobák ajtóin belül, mindent elkövettek, hogy a szerencsétlen, sokat üldözött asszonyt, aki az egész világ elől Budapetre menekült gondoljaival, még szerencsétlenebbé, még földönfutóbbá tegyék. Az intrikákban Aehrenthal külügyminiszter vitte a főszerepet. Minden lehető és lehetetlen módon arra igyekezett, hogy Lujza hercegnőt eltávolítsa Budapestról, ahol nagyon kellemetlen volt a bécsi udvarnak.

Kevesen tudják, hogy a hercegnő budapesti tartózkodása alatt milyen közel állott ahhoz, hogy úgy letartóztathassák, akár bármelyik, vagyombukott kereskedőt, aki vagyona egy részét eltagadta hitelezői elől. Ha a magyar bíróság nem lenne független és megközelíthetetlen, akkor ma talán ott ülne Lipót belga király leánya és Stefánia volt trónörökösnek testvére a főkapitányság 126. számú szobájában.

A magyar csódtörvény rendkívül szigorú. A csődbejutott embernek nem szabad elhagynia lakóhelyét, különben joga van a bíróságnak őt azonnal letartóztatnia. Ugyanaz a sors vár rá, ha elmulasztja vagyonát az utolsó fillérig bevallani, történt legyen az akár feledékenységből, akár szándékkal. Abban a pillanatban, amikor a kormány kijelentette, hogy Lujza hercegnő Magyarországon nem élvezi a területenkívüliség jogát s a váltóperek, valamint az esetleges csőd eljárás is a rendes bíróságok útján indíthatók meg ellene, a hercegnő személyes szabadsága nem volt többé biztos. Abban a pillanatban, amelyikben a bíróság kimondta volna ellene a csődöt, akár melyik rendőr letartóztathatta volna a hercegnőt, ha épen úgy akarta volna.

A törvény értelmében ugyanis Magyarországon a területenkívüliség jogát a királyi ház tagjain kívül csupán az idegen uralkodók s az azok kíséretébe tartozó személyek élvezik. Mikor Lujza hercegnő Budapetre jött s a területenkívüliség joga aktuálissá lett, Wekerle Sándor miniszterelnök, aki ideiglenesen az igazságügyminiszteriumnak is vezetője, Aehrenthalhoz fordult tanácsért. A külügyminiszter érintkezésbe lépett a bécsi udvarral s aztán Wekerlével együtt kísütötte a törvénynek egy olyan értelmezését, hogy Lujza hercegnőt, aki apjával haragban volt s annak kíséretéhez nem tartozott, Magyarországon nem illeti meg a területenkívüliség joga. Azt hitték, hogy Lujza hercegnő erre rögtön csomagolni fog s a rá váró veszedelem elől azonnal tovább utazik biztosabb vidékre. Legnagyobb sajnálatukra csalódtak s a magyar bíróság nem akarta nekik megtenni azt a szívességet, hogy hamarosan kimondja a csődöt Lujza hercegnő ellen, hanem elnapolta a tárgyalást s időt engedett Lujza hercegnőnek arra, hogy bevárassa — az apja halálát.

Hogy mi minden történhetett volna a szerencsétlen asszonynyal akkor, ha Lipót király nem hal meg a legválságosabb pillanatban, az ma már kiszámíthatatlan. Bizonyos azonban, hogy Aehrenthalék törvényértelmezése kissé különös precedenssé válhatik idővel. Ilyen módon kimagyarázható a paragrafusokból, hogy a német trónörökös sem területenkívüli, ha az apja nélkül jár Budapesten. Szinte bizonyos, hogy azok, akik a törvényt megcsinálták, a kíséret, szóval egy idegen királyi ház tagjait és az azokhoz tartozó személyeket jelölték meg. Aehrenthalék azonban úgy csavarták ki a dolgot, ahogy nekik volt rá szükségük.

Időközben meghalt a belga király és Lujza hercegnőnek haza kellett volna utaznia. Ehhez szüksége volt husz-harmincezer frankra, de annyi pénze se volt, hogy a szállóban kiegyenlíthette volna a számláját. Fűhöz-fához kapkodott segítségért s csak a legutolsó pillanatban segítette ki egy magánember a zavarból.

Most vége a gondjainak. A köteles részből legalább huszonöt-harmincmillió frank jut rá s ezzel szemben összes adósságai nem tesznek ki többet másfélmillió koronánál.

A hercegnő nem marad Brüsszelben, hanem saját kijelentése szerint visszatér Budapetre, hogy véglegesen itt telepedjék meg. Az Angol királynő-szállóban lévő lakosztályát saját kivánságára egész visszatéréseig fenntartják számára.

Allamcsiny Párisban?

Orleans Fülöp és a rojalisták.

Távirati tudósítás.

Arad, december 27.

Érdekes és kissé regényes színezetű hírt jelent a táviró Párisból. A francia rojalisták karácsony estéjén megkísérlették a Franciaországból kitiltott Fülöp orleansi herceget Párisba hozni és ott esetleg további köztársaság-ellenes akcióra birni.

A tervet úgy akarták keresztülvinni, hogy pénteken este, mikor mindenütt a karácsonyt ünnepelték, beszüntetik az egész városban a villamvilágítást és becsempézik a sötét városba a trónkövetelő herceget. Egy rojalista ügynök ezért sztrájkra akarta birni a világítótelep munkásait, hogy Páris sötétben maradjon. Ez a terv azonban nem sikerült, mert a rendőrség meztelvetta a dolognak. Megtudták, hogy Fülöp herceg, aki legutóbb Lipót király temetésén Brüsszelben volt, a belga határon automobilon készül átjutni Franciaországba. A rendőrfőnök értesítette a dolgról a miniszterelnököt, aki azt az utasítást adta, hogy a rendőrség csak Páris határát figyelje és ott akadályozza meg a herceg bejutását. Fülöp csakugyan 80 lóerejű automobiljával a város határához ért, de mikor az ott felállított nagyszámu rendőrséget meglátta, a gépet gyorsan megfordította és állítólag visszament Belgiumba. Üldözéséről szó sem lehetett, mert a rendőrség automobiljai nem vebették fel a versenyt a herceg gépevel, mely óránkénti 240 kilométerre van berendezve.

Egy későbbi távirat még ezt jelenti Párisból: Páris környékén a múlt éjjel is nagy csapatok őrködtek. Lespar hercegnek, a trónkövetelő barátjának lakását állandóan figyelik.

MULATSÁGOK.

(=) Az Aradi Kereskedők Köre estélye. Az esztendői záró vigasságok közül ismét előkelő helyre jut és sikeresnek ígérkezik az Aradi Kereskedők Köre Szilveszter-estje, a melyet december 31-én, a Központi szálló termeiben tartanak meg. A műsorban, a már közlötteken kívül közreműködik az aradi filharmonikusok egyesületének egy csoportja, a mely magas nívón álló művészetével nagy élvezetere lesz az est közönségének. A műsört tánc követi. A Szilveszter-est belépő díjai: személyjegy 2 K 50 fillér, a kör tagjai számára 1 K 50 fillér, családijegy a kör tagjai részére 4 korona, másoknak 6 korona. Az est jövedelmének főlölegét a kör humanitárius célú Erzsébet-segítő-alapjának gyarapítására fordítják s erre a célra jegy-megváltásokat és felülfizetéseket hálisan vesz a kör elnöksége.

(=) A máriaradnai magyar daléregyesület december hó 31-én Hunyady Károly gróf védnöksége mellett Soborsinban, a Kaszinó helyiségében Szilveszter-estélyllyel egybekötött jótékony hangversenyt rendez.

Nagy vasuti katasztrófa.

Halottak és sebesültek.

Távirati tudósítás.

Arad, december 27.

Karácsony első napján nagy vasuti katasztrófa történt Uhersko vasuti állomáson. A reggel fél nyolc órakor Bécsbe induló gyorsvonat fél tíz órakor a nevezett állomás közelében nekibogott a 14. számú tehervonatnak. Az eddigi jelentések szerint az összeütközés folytán tizennégy ember vesztette életét; nem kevesebb, mint harminckét ember sebesült meg súlyosan és többen könnyebb sérülést szenvedtek. A nagy katasztrófáról az alábbi távirati tudósítások érkeztek:

(A katasztrófa.)

Prága, december 25. Az eddigi megállapítások szerint az uherskoi pályaudvaron Hotzen közelében történt vasuti összeütközés alkalmával 11 ember életét vesztette, 16 súlyosan és 12 könnyen sebesült meg. A vasuti személyzet közül Stojza főkalauz (Prága), Kubik lakatos és Mattler kalauz, az utasok közül Jordán Adolf bodenstadti lakos és Pergmann Zsigmond prágai utazó, Löwittné pardubitzli lakos vesztették életüket. A súlyosan sebesültek közül csakis Hajduk főellenőr nevét ismerik. A sebesülteket a pardubitzli kerületi kórházba szállították.

(Halottak és sebesültek.)

Bécs, dec. 25. Az államvasut-társaság igazgatósága a következő kommunikét teszi közzé:

Az eddigi vizsgálat adatai szerint téves jelzés következtében a rendes időben érkező 2. számú prágai gyorsvonat e hó 25-én, szombaton délelőtt 9 órakor Uhersko állomáson összeütközött a 351. számú tehervonattal. Ez alkalommal a két vonat mozdonya, két szolgálati kocsis és hat személyszállító kocsis súlyosan megsérült, két személyszállító kocsis pedig teljesen összezúzódott. A vasuti személyzet közül 5 ember és pedig Stojza Alajos főellenőr, Mattler Vince kalauz, Kukla Vince és Kubik Antal vasuti lakatosok és Schmiedt Károly fűtő vesztették életüket. Az utasok közül Kreizer Jaroslav gőzfűrésztulajdonos, Bergmann Adolf, Löwittné és azonkívül még öt nő, kiknek identitását még nem sikerült megállapítani, haltak meg. Megsebesültek Hajduk József főkalauz, Wuhl Jaroslav, Corcek Ferenc és Schlezák József kalauzok. Az utazók közül 14 sebesült meg és pedig Sykora Ferenc, Machek Antónia, Kattmayer Karola és József, Wanek József, Wrba Lajos, Hofrichter Richard és Antal, Biciste József, Frio Vince, Frio Jaromir, Zenisek Károly, Jordán Alajos, Kántor Leó, Kleschál Ferenc és Löwitt. A színhelyen Trnka udvari tanácsos, igazgató elnöklésével vizsgáló-bizottság időzik. A felelős tisztviselőt kihallgatása után felfüggesztették. Egyidejűleg megindult a bírósági vizsgálat is.

Bécs, december 26. Az uherskoi vasuti szerencsétlenség ügyében jelentik, hogy Schmiedt Károly fűtő nem halt meg, csak megsebesült. Trnka udv. tanácsos, igazgató, valamint az igazgatóság és a főfelügyelőség tagjai ma meglátogatták a pardubitzli kerületi kórházban ápolt sebesülteket. A halottak eltemetésére vonatkozólag még nem tettek intézkedéseket.

Bécs, december 26. Az államvasut-társasági vonalak igazgatóságának jelentése szerint az uherskoi katasztrófa alkalmával életüket vesztett öt nő neve Orenstein Ernesztin és Klára (Kolin), Wodehna Mária (Zalaby), Ká-

— A lakáshatal felállítás. Az Aradi Ház- és Telektulajdonosok Szövetsége már január hó közepén felállítja lakásközvetítő hivatalát, hogy már a februári negyed kezdete előtt rendelkezésre állhasson a nagyközönségnek. Epen ezért felhívja a szövetség mindazon háztulajdonosokat, akiknek kiadó, üres lakásaik vannak, hogy azokat mielőbb, de mindenesetre január 15-ig jelentse be a ház- és telektulajdonosok szövetségének az ipartestületen lévő irodájában. Megjelölendő ezekben a bejelentésekben, hogy hány szoba s milyen mellékhelyiségek vannak a lakásokban, utcaiak, vagy udvariak-e a szobák, mi a lakás ára. A szövetség ezeket a lakásokat *ingyenesen fogja tagjai számára hirdetni és közvetíteni.* Az elmúlt héten egyébként a következő új tagok léptek be a szövetségbe: Barabás Béla dr., özv. Klein Henrikné, Keppich Jakab dr., Mesner Benő, Disztinger József, Weiler Rezső, Landau Vilmos, Kohn Ignác, Oródy Nándor, Singer Antal, Novák Péter, Eles Béla dr., Rédl Mór, Sebész Ferenc, Beles Vazulné és Illies Simon. A szövetség vezetősége felkéri az összes aradi ház- és telektulajdonosokat, hogy a náluk levő belépési nyilatkozatokat és taggyűjtőleveket szíveskedjenek a s övetség irodájába visszaküldeni s tagul való jelentkezéseiket minél előbb megejteni, hogy már a jövő hó folyamán részesülhessenek a szövetség által nyújtott kedvezményekben.

— Cipőtisztító Arad utcáin. Mócz Péter úgy képzei el, hogy ő egyszerre kulturvárossá tenné Aradot, ha megfelelő bődét állithatna fel valamely utcasarkon és — tisztíthatná a sáros cipőket. Haladás lenne mindenesetre, mert a piszkos lábbeli sehogysem illik a városias külsőhöz és azért a mosoly mellett egy kis jóakaratot is érdemel az a kérvény, melyet Mócz Péter következőképp formulázva adott be a városi tanáshoz:

Alólirott esedezem a Tekintetes városi tanács és Nagyságod elé, miszerint óhajtanék városunkban egy „fővárosi gyors cipőtisztító intézetet” létesíteni a Tek. városi tanács és Nagyságod által ajánlott járda szél helyén. Szegénységem miatt, azonban a szükséges helyiségnek felépítési költségeivel nem rendelkezvén, esedezem a Tek. városi tanács és Nagyságod elé, egy megfelelő helyiséget építtetni, kötelezvén magamat a felmerült költségeket öt év alatt visszatéríteni évi törlesztésekben. Ezen — városunk kulturális nivójának fölemelésére szolgáló — intézményt, pártfogásukba ajánlván, vagyok mély tisztelettel Mócz Péter cipész, Weitzer-utca.

— Társasutazás a Rivierára. Jannár hó 22-én, igen szép és dus programmal, társasutazás indul az olasz és francia Rivierára. A társas kirándulás programja Milano, Genua, Sanremo, Ospodaletti, Nizza Cannes, Beaulieu Cimiez, Monte-Carlo, Monaco, Mentone és Cap-Martin megtekintését öleli fel. A társaságnak Nizzában a karnevali ünnepségek legszebbjeiben, többek között a karnevali herceg bevonulásának és az első konfetti és virágcsata ünnepélyének lefolyásában is része lesz. A kirándulást a Központi Menetjegyiroda rendez, még pedig ezáltal rendkívül olcsón, amennyiben az egész utazás költsége — elsőrendű lakás és ellátás, továbbá a látóvalók belépődíja, sétakocsizás a nizzai virágkorzón, borralalok stb. is beleértve — személyenként 480 korona. Részletes prospektus díjtalanul kapható Aradon az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, Budapesten pedig a Központi Menetjegyirodában Vigadó-tér 1.

— Köszönetnyilvánítás. Az aradi izr. jót. nőegylet és népkönyha részére az elmúlt héten a következő adományok folytak be: Seidner Bernátné 20 kor., Deutsch I. Mórné, Montág Sándorné, Piek Ernőné 10—10 kor., dr. Rosenberg Sándorné dr. Vágvölgyi Lajosné 6—6 kor., Goldschmidt Mihályné 3 kgr. borsót, 5 kgr. rizst, 5 kgr. sót, 5 kgr. mákot, 20 kgr. babot, 3 kgr. lencsét, 5 kgr. darát, 5 kgr. diót és 3 kgr. árpakását adományozott, mely szíves adományokért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség. A védasszonyi tisztet a jövő héten Abelesz Zsigmondné, Hajós Árpádné és dr. Schuster Henrikné urasszonyok végzik.

— Közeledek az újév és így mindenkinek ajánlatos, hogy nézze meg, vannak-e még névjegyei, hogy még kellő időben megrendelhesse az „Aradi Nyomda Részvény Társaság”-nál, ahol csinos kivitelben 100 darabot két koronaért kaphat. Vidékre két korona 20 fillér be-küldése ellenében bérmentve szállítjuk.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban december 27-én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: Született: Koszka Antal autobus vezetőnek József nevű fia, Klug Ferenc borbélysegédnek Mária nevű leánya, Micula Vazul tanárnak Ovidiusz nevű fia, Verbos Nándor butorgyárosnak Iván nevű fia, Szücs Gábor igáskocsisnak Mária nevű leánya, Guttmann József vízvezetési szerelő mesternek Lajos nevű fia. Elhalálozott: Kósa István 42 éves napszámos, Jorga Józsefné 22 éves pincér neje, Rob Vaszilie 44 éves napszámos, Hajós Ferenc 53 éves acsev. felügyelő, özv. Argyelán Tódorné 87 éves magánzónó, Szabó Balázs 50 éves asztalos segéd, Juhász György 63 éves gyári kapus, Tóth Lajosné 48 éves mozdonyvezető neje, Kiss Mátyás 22 éves szobafestősegéd, Kovács János 77 éves szabósegéd. Házasságot kötött: Csutina Sándor cipész Illés Ilonával, Szerle Ágoston kereskedő Dittrich Máriával, Erdős Ignác szabó Luczató Ceciliával.

— Kossak csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 2811

— Perzsa szőnyegraktáramat a Neuman-palotában Széchenyi-utcai oldalon megnyitottam. Szíves pártfogást kérek. Tisztelettel Schwarz Zsigmond. 4392

— Deutsch Sándor táncintézetében (ipartestület díszterme) a második cikluson a tanítás f. évi január hó 8-án veszi kezdetét, melyre beiratkozni már most lehet Bercsényi Miklós-utca 18. szám alatt. Diák, kereskedő és iparos kolonok, külön órák háznál, vagy pedig táncintézetben. 4666

— Szabó féle pármal ibolya szappan a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes illata s bőrpuhító üdítő hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem vers-nyezhet vele. Ha igazán finom szappannal akar mosdani, felesleges, hogy drága külföldi szappant vegyen. Egy darab 70 fill., 3 drb. 2 kor. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Aradon Vojtek és Weisz, Hánzu Nesztor és Hegedűs Gyula cégeknel. 3943

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 17

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnek és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyuvíz. 1942

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóczy Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A megkritizált szabályrendelet. Figyelemre méltó határozatot hozott ma az aradi büntető törvényszék vádta-nácsa. Emlékezetes, hogy a nyáron Arad város közgyűlése olyan szabályrendeletet készített, amely a piaci elővételt korlátozza. Ezt a szabályrendeletet, amelyet a belügyminiszter is jóváhagyott, tudvalévőleg a kofák garázdálkodásának meggátlására hozta a város. Később azonban a szabályrendeletet visszavonta a város. Amikor a szabályrendeletet a város életbeléptette, Lutvák Izsák aradi zöld-

ségvásárló hirdetésben arra szólította föl az eladókat, hogy jelentkezzenek az ő üzletében a hetipiac alkalmával minden reggel 8 óra előtt, ő a tilalom ellenére is megvásárolja a portékájukat. A kir. ügyészség szabályrendelet elleni izgatás címén emiatt vádat emelt Lutvák ellen, aki a törvényszék vádta-nácsához felfolyamodott a vádirat ellen. A vádta-nács mai ülésében megszüntette a vádott ellen az eljárást azzal az indokolással, hogy a városnak nem volt joga olyan határozatot hozni, amellyel a szabadkereskedelmet korlátozza. Az ügyész felfolyamodást jelentett be a határozat ellen a táblához.

TARKASÁGOK.

★

(A tábornok attilája.) A színész asztalnál arról beszéltek tegnap, hogy a magasrangu katonatisztek mennyire kedvelik a színészeket s alkalom adtán szívesen meg is hálálják azt a néhány vig órát, amiben a színészek részesítik őket. Várnai mesélte tegnap, hogy amikor ő Szendrey társulatával Pozsonyban volt, Benedek tábornokkal gyakran érintkezett. A jovialis öreg ur nagyon kedvelte az Aradon is népszerű Várnait, aki nem egyszer kért tőle kölcsön valamely katonadarab számára uniformist.

— Egyszer, — mondta Várnai — vagy három uniformist tetetett elem a kegyelmes ur a nagy bajszu öreg szolgáljával. Amikor már az egész asztal tele volt tábornoki egyenruhával, megkérdezte Benedek: „Talált-e már magának valót?” — Még nem, kegyelmes uram, — mondtam, mire ő intett a szolgáljának, hogy hozza te még a többit. A vén, harosabajszu szolga ráeresztette a szemét a tábornokra és haragosan szólt: „Nem adná talán oda az egész ruhatárát?” — A szigorú öreg fiu azonban mégis behozott néhány attilát és egyet kiválasztottam.

— Annak nagyon izzadt a hóna alja, — szólt a tábornok — miért azt választja?

— Jó lesz ez nekem, — mondtam.

— Nem baj, hogy olyan izzadt?

— Nem. Még az izzadt lovát is szívesen elviszem a kegyelmes urnak.

(A kíváncsi gyerek.) Egy tisztviselő mesélte:

— Van nekem egy nagy betyár kis fiam, aki mindég olyan kérdéseket ad föl nekem, meg az anyjának és az összes ismerőseinknek, hogy igazán nem tudunk rá megfelelni. A felelet tudni-illik nem gyerekek fülének való volna. A napokban a feleségemnek kis leánya született. Amikor megtörtént a nagy családi öröm, a kis fiam lel-kendezve rohant elébem:

— Papa, papa, igaz, hogy kis leányt hozott nekünk a gólya?

— Igaz fiam. Akarod talán a kis testvérkédet látni?

— Arra még ráérek, — mondta a fickó, — hanem inkább a gólyát szeretném látni.

(A rokon.) Egy jómódu embert temettek nemrég Aradon. A síró rokonok között botorkált egy ismeretlen alak, akiről egy rokon se tudta, hogy kicsoda és miért bömböl olyan keservesen.

PÉNZT

lelzálog, amortisatio és váltó fedezetre földbirtokra és városi bérházakra legelőnyösebben közvetít

Szücs F. Vilmos
Aradon, Karolina-utca 8. sz. saját ház a fiók posta mellett.

Valaki aztán meg akarta oldani a nagy rejtelet és megkérdezte a síró ismerlentől:

— Kicsoda ön tulajdonképen? Rokona talán az elhunytak?

— Nem.

— Ha nem rokona, hát akkor miért sír?

— Éppen azért sírok, mert nem vagyok rokona.

ÜVEGBŐL TÁPLÁLT

gyermek rózsa és teli arcuakká, erősekké és életvidámakká válnak, ha

SCOTT-féle csukamajolaj EMULSIÓ-t adnak nekik.

A Scott-féle Emulsió-ban

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jótéveszi a táplálkozásnak akármely fogyatkozását. 5741/2

A SCOTT-féle EMULSIÓ-t nagyon szeretik krémszerű ízéért. Kétféle bármilyen okból eredő erőhanyaglás és gyengeség ellen.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legki-
valóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, december 27.

Kínálat gyenge, vételkedv nincs, üzletlenség.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Tengeri 1910. májusra	6.65—6.66	6.65—6.66
Buza 1910. áprilisa	13.87—13.98	13.92—13.3
Zab 1910. áprilisa	7.63—7.61	7.59—7.60
Rozs 1910. áprilisa	9.84—9.85	9.86—9.87
Buza 1910. októberre	11.76—11.77	11.78—11.79
Buza 1910. májusra	13.72—13.73	13.77—13.78
Rozs 1910. októberre	8.84—8.85	8.86—8.87

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény — — — — — 673.—

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

IDEGENEK ARADON.

— December 27. —

Fehér Kereszt szálloda. Kutz Béla dr. ügyvéd-jelölt Nagyvárad — Rudas Gusztáv gyárigazgató és neje Budapest. — Schweiger Sándor kereskedő Szeged. — Weiller János utazó Budapest. — Zölde Imre gazdálkodó Zermest. — Fischer Lajos fakeskedő Zichyfalva. — Marinkovits Mihály jegyző Ágrisa. — Váradí Manó mérnök Szombathely. — Frankó János utazó Budapest. — Zakariás Jenő gazdatiszt Kisjenő. — Szeifeld Jakab hivatalnok Arad. — Polgár József tanár Marosvásárhely. — Milkó Henrik kereskedő Szeged. — Baráth Béla dr. ügyvédjelölt Temesvár. — Mamusich József dr. ügyvéd Szabadka. — Balassa József lapszerkesztő Szeged. — Bagaméry Károly utazó Budapest. — Kardos Vidor utazó Budapest. — Klein A. utazó Budapest. — Fehér József földbirtokos Budapest. — Winkler József gyáros és neje Szeged. — Pártos Ernő dr. ügyvéd és neje Szeged. — Csányi László gyáros és neje Szeged. — Schreier Mór gazdálkodó és neje Homok. — Reiserer Jakab fakeskedő Nagyvárad. — Mitsch Rezső bérlő Barakony. — Straubert Izidor Gyula ezredes Szeged. — Gantner Dániel birtokos Kéthalom. — Weisz Gyula utazó Világos. — Gyenes Lajos igazgató Budapest. — Varga Imre kereskedő Temesvár. — Ernstein Béla gazdász Boldur.

Központi szálloda. Salzer Mór utazó Temesvár. — Muzsaj Géza körjegyző és neje Drauc. — Malméd Ede kereskedő Nagyvárad. — Marek Mór kereskedő Petrozsény. — Vank Nikodin kereskedő Petrozsény. — Söpkéz Richárd igazgató Budapest. — Weiszman Mátyás hivatalnok Temesvár. — Grósz Károly Barakony. — Schuller Miksa utazó Budapest. — Winkler Sándor dr. ügyvéd Szeged.

— Winkler András gyáros Szeged. — Winkler Imre gyáros Szeged. — Fülöp A. fakeskedő Pankota. — Berger Miksa gyáros Budapest. — Muzsaj János gazdász Zsombolya.

Pannónia szálloda. Komlódi József ácsmester és neje Pankota. — Taussig Sándor utazó Kápolnás. — Borza Péter Nagyhalmagy. — Ullmann József és fia főerdész Nándorhegy. — Nemes Viktor dr. ügyvéd Körösbánya. — Nádas József segédjegyző Kujed. — Maros Sándor őrvezető Kisperég. — Rätz Géza Nagybecskerek. — Demeter János díjak Borossebes. — Steinberger Mór vendéglős Szeged.

Az aradi könyvnyomdászok "GUTENBERG"-dalköre által tartandó Művészeti éven, amely a Fehér Kereszt szálloda Január 1-én (szombaton) dísztermében :: Január 1-én lesz, föllépnek: DIÓSSY NUSI, SZALAY ARANKA, LEÖVEY LEÓ, CSÁNYI MÁTYÁS. — Bővebbet a meghívó nyújt.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1909. évi december hó 28-án:

A) bérlet.

A) bérlet.

Tilos a csók.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Pásztor József. Zenéjét szerzte Bródy Miksa verseire Vincze Zsigmond.

S Z E M É L Y E K:

XII. Balduin	Beregi S.	Rendőrmin.	Boda Ferenc
Henriette	Dióssy Nusi	Catherine	Benkóné
Max, trombitás	Leövey Leó	Kircsmáros	Kuicsár L.
Molly	Rontay B.	Üdvarmester	Gerő János
Igazságmin.	Polgár S.	Örmester	Endrey Gy.
Pénzügymin.	Várnay J.	Lakaj	Szabó Gyula

Kezdete este 7 és fél órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1909 december 28-án, kedd:

1. Nikotin hercegnő. Humoros. — 2. Egy amerikai mérnök regénye. Dráma. — 3. A gyógyszerész csengője. Bohózat. — 4. Borneó. Természet után. — 5. Konzul, a majomember. Szenzáció. — 6. Szevillai bikaviadal. Látványosság. — 7. Szükségből dajka. Bohózat.

Előadások délután 5 órától kezdve.

Helyárak: I-ső hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

NYILTTÉR.*

Ez uton értesitem mindazon igen tisztelt vevőimet és megrendelőimet, kik

mérlegeket, súlyokat

stb. rendeltek nálam, hogy azt legkésőbb február végéig kézhez kapják, de addig is bárcájukat a mérleghitelesítő hivatalnál fentjelzett időig meghosszabbítottam.

Tisztelettel

Ungár Ármin,

Menyörő.

U. p. Bokszeg.

4859

Uri családnál

két nagyobb gyermek mellé

14—17 éves német leány

kerestetik.

Ajánlkozók bővebb felvilágosítást nyerhetnek 4873

Hánzu Nestor,

Vörös Kereszt drogeria

ARAD, Weitzer János-utca 2. sz.

Hölgyeknek

• legkellemesebb •

ujévi meglepetés!

:: egy gyönyörű ::

Kézápoló készlet

remek kivitelben. — Gyöngyház, ezüst, elefántesont, teknőc, teknőc utánzat esont, cocus és ébenfából 3 koronától 70 koronáig minden árban, — továbbá

Mint hasznos és igen

Kedves ajándék

egy csinosan összeállított

Fésű garnitúra

1 tükör, 1 hajkefe, 1 bontó, 1 nyeles és 1 porfésű tartalommal. 8511

Legfinomabb Francia

Illatszer újdonságok

dus választékban.

Rendkívül izléses japán mintájú

Illatszer dobozok

(Kazetták)

2 üveg divatos parfüm, 1 darab finom szappan és poudertartalommal 4 koronától kezdve minden árban.

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-u. 2.

Városi és megyei telefonszám 455.

Nagy ujévi vásár!

Bárki meggyőződést szerezhet arról, hogy csakis

Kilényi C. és Társa

kék golyóhoz címzett áruházában
Józseffőherceg-ut 11. szám alatt

szerezheti be legelőnyösebben mindennemű női ruhaszövet, barchet, vászon, kész fehérnemű és trickó áru szükségletét.

4156

Gyermekjáték félárban.

KOHN JÓZSEF

bádogos.

∴ Csatornázás és vízvezeték berendező. ∴
ARAD, (Minorita-palota.)

Mechanikai gyermekjátékok olcsó árban kiárusítatnak.

UJDONSÁGOK mindennemű diszmutárgyakban és konyhafelszerelési nagy raktár.

Telefonszám 333.

4619

7673—1909. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kisjenői kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Glück Géza végrehajtatónak Bíró Bálint végrehajtást szenvedő elleni 125 kor. 76 fill. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék. illetve a kisjenői kir. járásbíró területén levő Erdőhegyen fekvő az erdőhegyi 447 sz. tjkv-ben A. I. 5—7 sorsz. alatti beltelkes ház és szántóra 989 koronában ugyanott az A. II. 1—2 sorsz. szántó és legelőre 131 koronában mint ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi február hó 28-ik napjának d. e. 9 órakor Erdőhegy községánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -án alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 98 kor. 90 fill., és 13 kor., 10 fillér készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt évadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kötésvesző a bánatpénzt a vételár 10%-ig

nyomban a leütéskor kiegészíteni. A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Kisjenőn, 1909. évi december hó 8-án.

Tabajdy,

kir. ítélőtáblai bíró.

4862

465—1909 vhtó szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fehértemplomi kir. törvényszéknek 1909. évi 14407. számú végzése következtében Dr. Ghelner Jenő temeskubini ügyvéd által képviselt Dunareana takaré- és hitelintézet r.-t. javára 129 kor. járulékal erejéig 1909. évi október hó 30-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 690 koronára becsült következő ingóságok, u. m. lovak, tinó, széna, kukorica, nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a nagybutyinyi kir. járásbíró 1909. évi V. 318/2. sz. végzése folytán 129 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi május hó 12. napjától járó 6% kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 69 korona 49 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Hódos községben 20. szám alatt leendő megtartására 1910. évi január hó 5. napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagybutyiny, 1909. évi december hó 14-ik napján.

Waldler Izsó,

kir. jbr. végrehajtó.

48

527—1909. vhtó szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1908. évi 1003 számú végzése következtében Dr. Vajda Jakab ügyvéd által képviselt Világosi takarékpénztár javára 376 kor. s jár. erejéig 1908. évi szeptember hó 7-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 5867 koronára 60 filiére becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, gyógytári berendezések és egyéb ingók nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. járásbíró 1909. évi V. 368/1. számú végzése folytán 376 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi november hó 24. napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig összesen 123 kor. 42 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Szemplakon. végrehajtást szenvedettek lakrsán leendő megtartására 1910. évi január hó 7-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében

készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pécskán, 1909. évi december hó 20. napján.

Tichy Árpád,

kir. bír. végrehajtó.

4863

17—1909. kpv.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy az 910. évre érvényes bíró országos képviselő választók névjegyzékének a mai napon véglegesen megállapított egy hiteles példánya az 1899. évi XV. t. c. 150 §-ának megfelelően Beles János kir. közjegyzőnél Aradon letéttetett, akitől a névjegyzékre vonatkozólag, a szabályszerű díjak mellett, egyesek részére másolatok, kivonatok, bizonylatok és hitelesítések kivehetők.

Arad sz. kir. város központi választmányának 1909. évi december hó 24-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos,

polgármester, elnök.

Hoffmann Sándor Arad, Színház-épület.

4723

December hó 31-ig rendkívül leszállított árban lehet a legszebb

ujévi ajándékcikkek

vásárolni urak, hölgyek és gyermekek részére.

Mindenkinek saját érdeke, hogy ezen divatnagyruházat felkeresse, ha szép és alkalmas ajándékcikkek meg-
lepő olcsó árban akar vásárolni

701

Női és leány felöltők és téli kabátok mélyen leszállított árban.

Rövid kivonat a raktáron levő árukból és ezenkívüli számtalan alkalmas más cikkekből, melyek helyszüke miatt itt mind fel nem sorolhatók.

Női ruhaszövetek,

bluzkelmék, bluz és ruhaselymek, — sima bársonyok, mintázott bársonyok, plüssök stb.

Női fehérneműk,

női ingek, női korsettek — alsók és nadrágok, — vászon és damasztárak stb.

Csipke-kendők,

csipke-echarpok, chenilla-echarpok és kendők, selymecharpok, selymekendők, csipkék, szalagok, applikációk, aranykelmék stb.

Női kötények,

leánykötények, diszkötények, — keztük. harisnyák, gallérok, zsebkendők stb.

Csipkefüggönyök,

ágy- és asztaltakarók, szövetfüggönyök flanelkardonok, mosókardonok, barchet, pique és mosóárak stb.

Uri divatárak,

uri ingek, nyakkendők, — gallérok és gallervédők, — urikeztük és harisnyák.

APRÓ HIRDETÉSEK.

A Kinek

ismeretség híján

házasárra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztára, kulcsárra, vinczellerre, kertészre,	kulcsárra, gazdasszoyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége.
---	--

Aki

bérbeadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet,	kocsit, lovat, halászatot, telket.
---	---

Aki

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást, stb. vagy
--	--

Aki

mindenesteket vétel vagy bérbevitel czéljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér czélt, ha az

"ARADI KÖZLÖNY"

kis hirdetési

rovatát használja.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstneműeket kicváltak és vesznek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 1771

„Gyöngyvirág“-os „Franka“

?! 4866

Gyakorlott

könyvelő, ki a gépirásban is jártas azonnali állást keres. Cim a kiadóban. 4818

Jó kézirással

bíró keresztény kisasszony (asszony) elsőrendű kereskedelmi irodába azonnali felvételre kerestetik. Gépirók előnyben részesülnek. Ajánlatok „pontos“ jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4865

Magántanulók,

valamint bejárók felvétetnek Kápolna-utca 28. sz. Izs. fiuinternátus. 4868

Egy kezdő

hivatalnoknő ajánlkozik szerény feltételek mellett, ki a gyors- és gépirásban jártas. Szives megkereséseket „Szorgalmas jeligére a kiadóba. 4869

Ujévi ajándéokra

alkalmas papíráru-különlegességek mélyen leszállított áron. Litografált és nyomtatott névjegyek üdvözlő és képes levelezőlapok legnagyobb tálata. 110.000 kötetes kölcsönkönyvtár. Krausz Paulin Színház-épület. 3241

Gépirónő

gyorsíró ügyvédi irodába ajánlkozik. Megkereséseket „Szerény“ jeligére a kiadóba. 4860

Gyönyörűen mosó

asszony ajánlkozik jó házakhoz. Cim: Wesselényi-u. 34. 4827

Olcsó levélpapír

100 vászon Hartyalen levélpapír, és 100 boríték selyempapírbéléssel, dobozban 2.40 kor. Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 173

Pénzbeszedőnek

ajánlkozik teljesen megbízható, meglehetősen koru férfi. Szerényebb díjazással is elmegyen. 4855

Névjegyek

divatos kivitelben, litografálva, nyomtatva vagy dombornyomással. Ujévi levelező-lapokból gyönyörű újdonságok! a készleten lévő legfinomabb díszlevélpapírokat csaknem saját árban áruistom. Legújabb társasjátékok óriási választéka. A kölcsönkönyvtár 275 oldalas új magyar jegyzéke megjelent. 90,000 kötetes kölcsönkönyvtár. 30,000 kötetes zenemű kölcsönző intézet. Nagyválasztéku antiquarium. — Kerpel Izsó, könyv és papirkereskedése Aradon Andrassy-tér 20 sz Telefon 385. 3911

Kiadó

forgalmas helyen üzlethelyiség és 2 szobás lakás mellékhelyiséggel azonnal, külön is. Értekezhetni lehet Nagy Sándor-utca 5. háztulajdonosnál. 4872

Magánpénzeket

legmagasabb kamattal mellett elhelyezek. Cim kiadóba. 4841

Keresek

január elsejére egy ügyes segédet, ki fűszer és rövidáru szakmában jártas, magyar és román nyelvet bírja, igényeit jelölve, Berkovits Hermann, Brád. 48

Egy a fűszer-,

termény és italáru kezeltésében teljesen jártas, a magyar, német és román nyelvet bíró óvadék képes fiatal ember mint raktárnok azonnali belépésre kerestetik Steiner Ferencnél, nagykereskedő Déván. 4807

Külön világosi hegyibor

literenként 26 kr.-ért és óborok legjutányosabb áron kaphatók Poppé Sándornál Aulich Lajos-utca 8/a. 4594

Fiatal

német születésű leány játszótárnak 2 fiu mellé kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 4850

Radnai-ut 10. szám

és Bercsényi Miklós-utca 29. szám alatt lévő két adómentes emeletes bérházak eladó. Bővebbet Klein József tulajdonosnál. 4755

Kecskeméti fajalmák

gyönyörű válogatott, ötkilós postacsomagokban 8.— koronáért száll Sandberg Salo (bejegyzett cég) Kecskemét. 4758

Singer varrógépek,

kevésbé használt, 8, 10, 12 forint új varrógépek gyári árban, kedvező lefizetésre. Stern Adolf, Boros Béni-tér 8., saroküzlet. 4623

Déván,

a piactér legélénkebb forgalmu helyén egy csinosan berendezett, állandó uri vevő körrel bíró jó menetelű fűszer és csemege üzlet trafik és korlátolt italmérési joggal 1910. január havában eladó. Atvételhez 10 - 20,000 korona szükséges. Értekezhetni Steiner Ferencnél nagykereskedő Déván. 4806

Használt

Ólom

megvételre kerestetik

A legszebb
ujévi
ajándékok,
névjegyek,

2781

disz-
levélpapírosok,képes- és
meséskönyvek,naptárak és
levelező-lapokPichler
Sándorkönyv, papíros és író-
szer kereskedésében

kaphatók

ARAD,
Szabadság-tér 1.

Telefon 308.

Vidéki megrendelések azonnal
eszközöltetnek.

Készlet

Olcsó száraz tűzifa

kapható a Csálai erdőben Bodrog község melletti erdei vágásban.

1 öl tölgyhasábfa	20 kor.
1 öl tölgy dorongfa	16 "
1 öl nyárhasábfa	16 "
1 öl nyárdorongfa	12 "
1 öl szil dorongfa	20 "
1 öl forgács (2 rakás)	8 "
1 kéve rözse	08 "

Telefon 485.

Cukor László,

kincstári erdőbérő.

45

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Nyomatott Berger és Wirth budapesti festékgyáranak festékével.